

Tweede kwartaal sierteelt 2008: negatieve stemming overheerst

Anita van der Knijff en Gerben Jukema

Na een moeizaam eerste kwartaal is ook in het tweede kwartaal van 2008 de afzet en handel in bloemen en planten stroef verlopen. Binnen de sector leidt dit in combinatie met oplopende energieprijzen tot een negatieve stemming.

Omzet bloemenveilingen in tweede kwartaal lager

In het tweede kwartaal van 2008 was de veilingomzet van sierteeltproducten van Nederlandse herkomst 1,1% lager dan in dezelfde periode van 2007. De verkochte aantallen lagen ook een stuk lager. In totaal werd ruim 3% minder verhandeld. De prijs steeg gemiddeld met 1 tot 40 cent. De stijging was met name te danken aan hogere kamer- en tuinplantenprijzen. Pinksteren viel dit jaar in Nederland samen met Moederdag. Hierdoor waren veel consumenten op vakantie op deze voor de sierteelt belangrijke dag en bleven omzetrecords voor Moederdag dit jaar uit. Voornamelijk bij snijbloemen daalde de omzet sterk (-6,4%) en kwam uit op 457 miljoen euro. Kenmerkend voor de wat negatieve stemming op de veilingen was het feit dat ondanks de ruim 4% lagere aanvoer de gemiddelde prijs 1 cent lager was dan vorig jaar. De kamerplanten deden het echter iets beter. De omzet steeg met 6,5% tot 382 miljoen euro. Wel was er sprake van een relatief sterkere toename van de aanvoer van de producten in het duurdere marktsegment (onder andere Phalaenopsis en Anthurium). Deze producten hebben extra bijgedragen aan de omzetstijging van de veiling. Voor de telers echter nam de gemiddelde prijs van deze producten af. De omzet van tuinplanten bleef nagenoeg gelijk (-0,3%) en bedroeg 168 miljoen euro. Door het koude weer tot in april begon het seizoen relatief laat, maar startte precies op tijd om te pieken voor de verkopen van Moederdag. Echter, de opgelopen achterstand kon niet helemaal meer worden goedgeemaakt. Terugkijkend op het eerste half jaar van 2008 is de omzetstijging van de bloemenveilingen marginaal (+0,8%), zeker in vergelijking met vorig jaar, toen een omzetverbetering van ruim 4% werd gerealiseerd. Alleen de kamerplanten wisten dit eerste half jaar qua omzet een plus te noteren (tabel 1). De omzet van snijbloemen daalde met 2,5% en ook die van tuinplanten nam met bijna 3% af. Het totaal aantal verkochte stuks groeide nagenoeg even snel als de omzet (+0,7%). De gemiddelde prijs bleef afgerond op 39 cent staan. De cijfers gaven zowel Floraholland als Plantion aanleiding om in juni de omzetprognoses voor 2008 naar beneden bij te stellen. De verwachte groei valt tot nu toe tegen en op de korte termijn ziet men hierin vanwege de dure euro, de stijgende olieprijs en een dalend consumentenvertrouwen geen verbetering optreden.

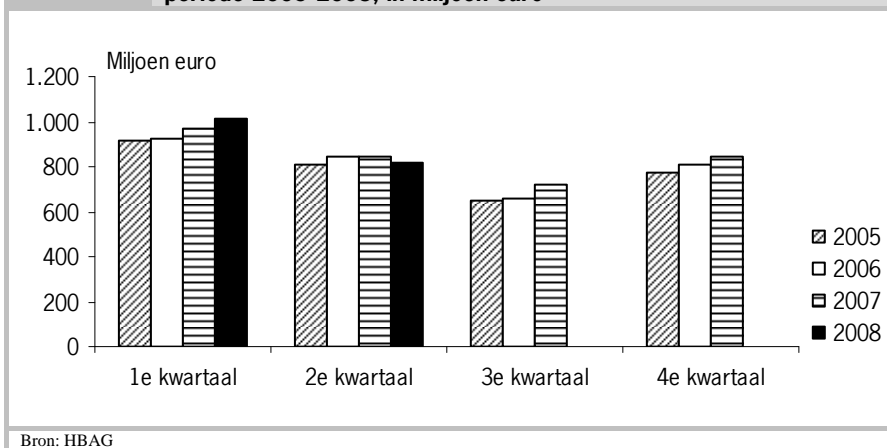
	Omzet		Aantal verkocht		Gem. prijs (ct/stuk)	
	Totaal (mln. euro)	Mutatie t.o.v. 2007 (%)	Stuks (mln.)	Mutatie t.o.v. 2007 (%)	2008	2007
Snijbloemen	1.063	-2,5	4.404	0,6	0,24	0,25
Kamerplanten	730	7,2	463	5,2	1,58	1,55
Tuinplanten	208	-2,8	273	-4,3	0,76	0,75
Totaal	2.001	0,8	5.141	0,7	0,39	0,39

a) exclusief import
Bron: VBN

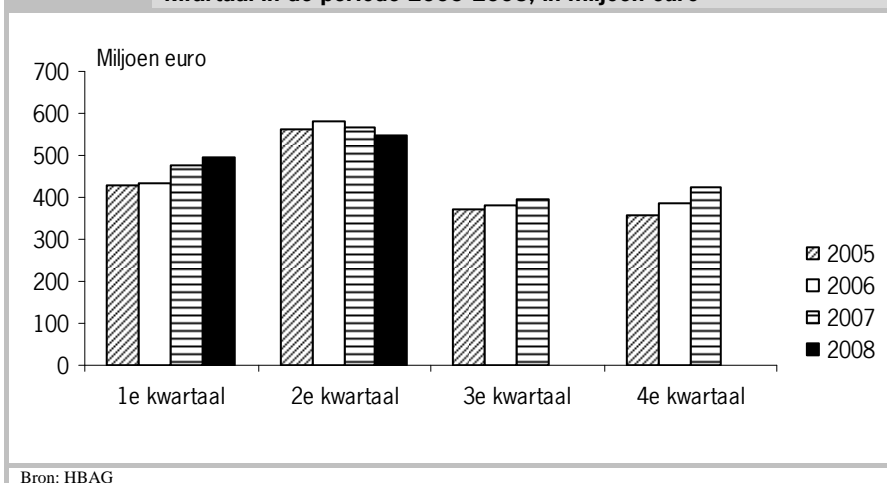
Stroeve handel beïnvloedt exportwaarde

In het tweede kwartaal daalde de exportwaarde van bloemen en planten met 3,4% en bedroeg 1.364 miljoen euro (figuur 1 en 2). Alleen in mei was de exportwaarde hoger (+1,9%) dan in 2007. Per saldo nam de export van snijbloemen (-3,5%) en van pot- en tuinplanten (-3,3%) af, terwijl in het eerste kwartaal nog een groei van 4,2% werd gemeld. De totale exportwaarde bedroeg in het eerste half jaar 2.868 miljoen euro (+0,5%). Exporteurs schrijven de terugvallende groei toe aan minder vraag door negatieve ontwikkelingen op de wereldmarkt. De handel met Engeland is in het eerste half jaar sterk teruggelopen (-11,5%). De concurrentiepositie neemt af, omdat leveranciers die in ponden/dollars afrekenen veelal goedkoper kunnen leveren. Naast Engeland laten ook Duitsland en Frankrijk in totaal een lichte krimp zien. Lichtpuntjes op deze markten zijn de bloemenexport naar Duitsland (+2,8%) en de plantenexport naar Frankrijk (+1,2). In totaal daalde de exportwaarde voor de top-3 afzetlanden in de eerste zes maanden met 2,5 procentpunten. De export naar Oost-Europese landen breidt nog steeds verder uit. Omdat echter het aandeel in de totale export nog niet groot is, blijft de invloed daarvan beperkt.

Figuur 1 Ontwikkeling in de exportwaarde van snijbloemen per kwartaal in de periode 2005-2008, in miljoen euro

Figuur 2 Ontwikkeling in de exportwaarde van pot- en tuinplanten per kwartaal in de periode 2005-2008, in miljoen euro

Gasprijs opnieuw gestegen

De afgelopen jaren is de gemiddelde gasprijs voor de tuinbouw gestegen van gemiddeld circa 11,5 ct/m³ in de periode 2002-2004 naar zo'n 24 ct/m³ in 2007. In 2008 is de gasprijs opnieuw gestegen. In verband met de verschillende contractvormen is het moeilijk om een goed beeld van de gemiddelde prijsstijging te

geven. Een grove indicatie voor de prijsstijging geeft de commodity prijs voor het niet gecontracteerde gas. Deze prijs was in het tweede kwartaal circa 17% hoger dan in het tweede kwartaal van 2007. Echter, op bedrijfsniveau is het gascontract alles bepalend. Een klein deel van de tuinders had al in een eerder stadium de gasprijs voor 2008 vastgezet. Voor hen ontstaan er op korte termijn dus geen hogere energiekosten, maar voor de komende jaren waarschijnlijk wel. Afgelopen half jaar zijn namelijk de forward prijzen voor levering in 2010 gestegen tot rond de 39 ct/m³ (Van der Velden, 2008). Naast hogere energiekosten dragen ook hogere CAO-lonen en hogere prijzen voor diverse andere productiemiddelen/-inputs bij tot een stijging van de kostprijs.